

International Science Group

ISG-KONF.COM

IX

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE
DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION"**

Prague, Czech Republic

March 05 - 08, 2024

ISBN 979-8-89292-739-0

DOI 10.46299/ISG.2024.1.9

THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of the IX International Scientific and Practical Conference

Prague, Czech Republic
March 05 – 08, 2024

UDC 01.1

The 9th International scientific and practical conference “Theoretical and practical aspects of the development of science and education” (March 05 – 08, 2024) Prague, Czech Republic. International Science Group. 2024. 349 p.

ISBN – 979-8-89292-739-0

DOI – 10.46299/ISG.2024.1.9

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Висоцька Богдана,
студентка НН МІ
Сумський державний університет

Бессєдіна Антоніна,
к.п.н., доцент
Сумський державний університет

В умовах війни травмуючі і стресові чинники для психосоціального стану молоді є вкрай сильними, що потребує уваги відповідних фахівців і системної кваліфікованої соціально-психологічної підтримки і допомоги. Особливе занепокоєння викликає хронічну депресію, зниження стресостійкості, погіршення навчання, поширеність хронічних хвороб, зниження показників фізичного здоров'я внаслідок формування різних негативних емоцій: страх, злість, безсилля, відчай, розгубленість тощо. У сучасних умовах саме студентська молодь є найбільш вразливою категорією населення. Справа в тому, що студентський вік співпадає з періодом юнацького віку, коли відбувається переоцінка цінностей, особистість набуває таких рис, як: самостійність, рішучість, цілеспрямованість, наполегливість, вміння володіти собою. У цей період змінюється ставлення до таких моральних цінностей, як сенс буття, мета в житті, дружба, кохання, родина тощо. Це процес пошуку власного шляху в житті, місця у суспільстві в умовах воєнного часу спричиняє конфлікти не тільки із собою, але і з іншими. Студенти являють собою серйозну загрозу здоров'ю (фізичного та психічного), не лише свого, а й тих, хто оточують їх, що свідчить про необхідність проведення ефективної здоров'яспрямованої роботи.

Війна в Україні показала необхідність психологічного захисту і психологічної допомоги студентам Сумського державного університету. Особливо складно в цій ситуації студентам I курсу, адже вони вже розуміють, що відбувається, але ще не мають достатньо життєвого досвіду, щоб ефективно боротися зі своїми емоціями.

Вступ до закладу вищої освіти для студентів це не лише зміна закладу освіти, а перш за все, – стресова ситуація яка потребує адаптації до студентського середовища. Вона вимагає досвідченості, відповідальності за свої вчинки, вміння конструктивно спілкуватися з різними людьми, формувати сприятливий психологічний клімат. Як показує досвід, існує прямий взаємозв'язок між адаптацією та психологічним кліматом у колективі. Чим сприятливий клімат, тим швидше проходить процес адаптації і навпаки. Визначено основні фактори, що впливають на формування соціально-психологічного клімату в студентському колективі під час повно-масштабного вторгнення росії в Україну, а саме: взаємини з одногрупниками; рівень конфліктності відносин; умови

навчання та задоволеність ними; ступінь задоволення характером міжособистісних стосунків педагогів з студентами тощо.

Метою нашого дослідження було встановити психологічний стан здоров'я студентів-медиків. Для реалізації мети були використані такі методи дослідження – аналіз науково-методичної літератури, анкетування, педагогічний експеримент, методи математично-статистичної обробки отриманих даних. Вирішення поставлених завдань здійснювалося на базі Навчально-науового Медичного інституту Сумського державного університету. У дослідженні брали участь студенти-медики 1 курсу – 65 осіб, організатором було наголошено на анонімність відповідей, щоб молодь відповідала правдиво. Процес анкетування тривав в період з 1 лютого по 15 лютого 2024 року. Вік опитуваних становив від 17 до 23 років. В вище зазначеному анкетуванні використовувався «Опитувальник психічного здоров'я» (Mental health assesment instrument), який був розроблений дослідниками Національного університету Києво-Могилянської академії і Університету Джонса Гопкінса (США) в рамках проекту ЮСЕЙД «Дослідження ефективності і процесу впровадження різних версій програм психічного здоров'я для ветеранів АТО і переселенців в Україні» [1].

За результатами дослідження було визначено такі твердження, які лежать в основі сукупності дій воєнного стану на Україні. Серед досліджуваних 20% мають тривогу, яка характерна страхом перед загрозою, неможливістю контролювати ситуацію та невизначеність майбутнього. Під час війни багато смертей, нагнітання ситуацій новинами не дає стійкості та впевненості для надії в майбутнє.

Апатія переважала найбільше серед студентів через емоційне виснаження на фоні війни та неправильного розподілу часу на навчання та відпочинок, це виявлено у 40% студентів. Посттравматичний стресовий розлад перетікав в легку форму і був характерним для 20-30%. Серед студентів міг проявитися у випадку пережитого стресу під час окупації або активних воєнних дій у межах прикордонних районів. Вживання алкоголю було визначено у 10%, що спричинено психологічним тиском зі сторони соціуму, бажанням відволіктися або уникнення реальності під час воєнного стану.

З відповідей респондентів можна зробити висновок, що у більшості студентів, завдяки власним умінням долати стрес та психологічний тиск, навчилися жити в депресії і можуть з ним боротися, тому це можна інтерпретувати, як одну із ознак майбутнього посттравматичного зростання.

Також не слід недооцінювати почуття тривоги серед першокурсників. Лишивши тривожний розлад без лікування, як наслідок може розвинутися депресія, зловживання психотропними речовинами, хронічні хвороби легень, хронічний біль, соціальна ізоляція і втрата працездатності, безсоння, мігрень та навіть суїцид. Хронічний стрес викликає послаблення імунної системи та в довгостроковій перспективі пошкоджує численні органи і тканини.

Вживання алкоголю в підлітковому віці може спричинити порушення шлунково-кишкового тракту, проблеми з кровоносною системою, підвищує

ризик розвитку онкології підшлункової, стравоходу, печінки, прямої кишки, молочної залози, зниження інтелекту та пам'яті.

Зі сказаного вище випливає що наслідки воєнного стану на психіку студентів призведуть до депресій, тривожних розладів і посттравматичного стресового синдрому. Як наслідок цього психологічні порушення призведуть до розладів харчової поведінки, втрати соціальних контактів, проблем з пам'яттю та уваги, розладів сну та навіть суїциду.

Отже, можна дійти висновку, що, чим раніше втрутитися й почати працювати над цим питанням в Україні, тим раніше ми зможемо надати висококваліфіковану психологічну допомогу студентській молоді. Отже, психологічний стан та психічне здоров'я студентів першокурсників Медичного інституту під час військових дій є вкрай важливим. Оскільки саме рівень психологічного благополуччя матиме вплив на формування освіченої, творчої особистості. Виховання потреби ціннісного ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих вплине на економічне відновлення та добробут України. Ця проблема важлива не лише для України, а й для всієї Європи через інтенсивну міграцію молоді, викликаною війною.

Література:

1.

https://www.ukma.edu.ua/images/docs/science/centers/Form%20No.%201_Short%20Screeener%20in%20Russian%20FINAL.pdf